

Archeologienota

Energiestraat, Gent Verslag van Resultaten

Titel

Archeologienota Gemeente, Toponiem: Verslag van Resultaten

Auteur(s)

Jeroen Verrijckt, Annelore Vromans

Erkende archeoloog

2015/00053

Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2021-285

Projectcode PROFEX

2021_ZO_22082

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2021E46

Plaats en datum

Beerse, 31 mei 2021

© J. Verrijckt bvba; PROFEX. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming.

Inhoud

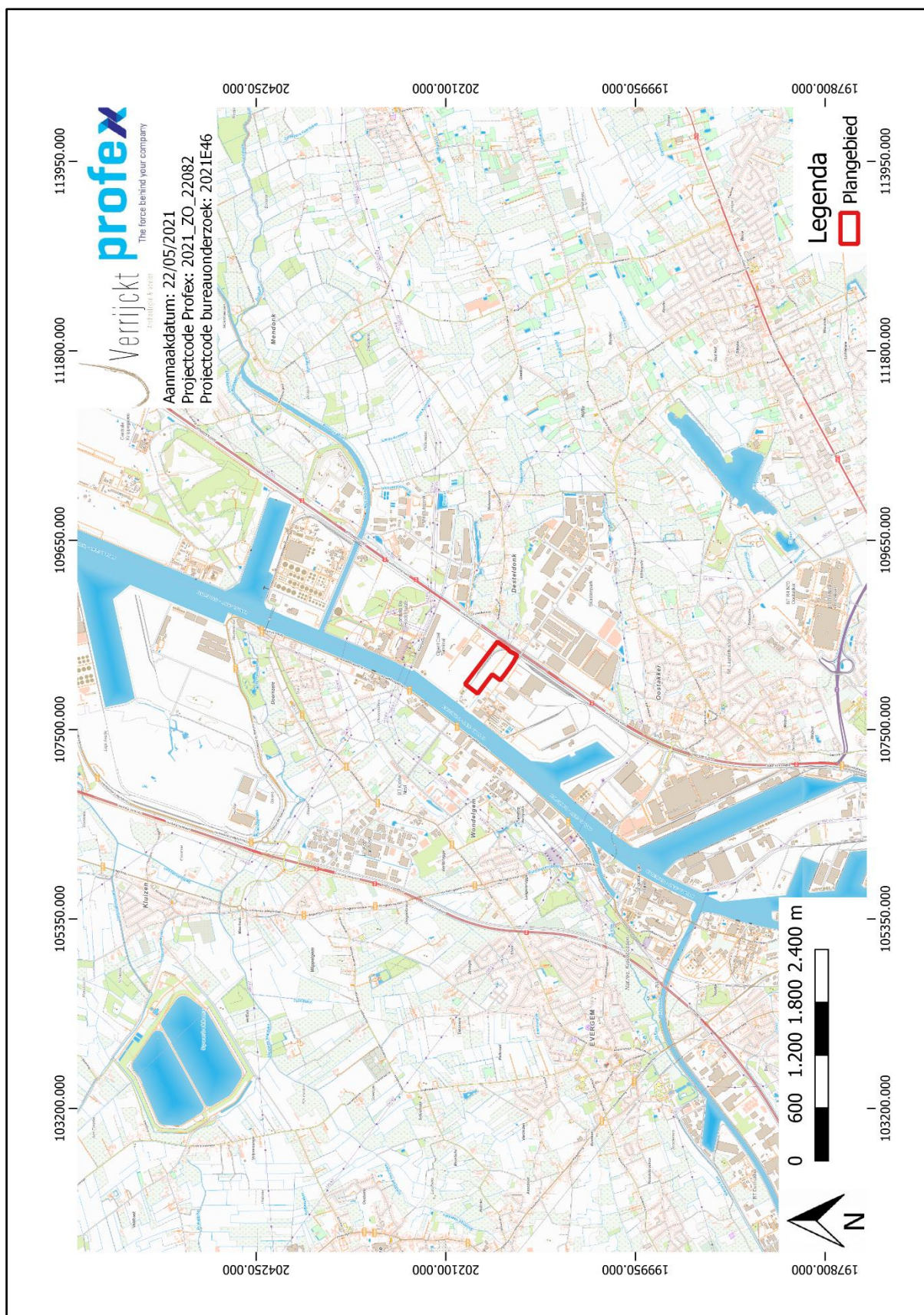
1	Bureauonderzoek.....	1
1.1	Beschrijvend gedeelte	1
1.1.1	Administratieve gegevens	1
1.1.2	Onderzoeksopdracht	4
1.1.3	Juridisch kader.....	4
1.1.4	Randvoorwaarden	5
1.2	Werkwijze en strategie.....	6
1.3	Aanleiding	6
	Huidige situatie en gekende verstoringen	6
	Geplande werken en bodemingrepen	7
1.4	Assessmentrapport.....	9
1.4.1	Topografische situering	9
1.4.2	Landschappelijke situering.....	9
1.4.3	Historische situering	10
1.4.4	Geologische en bodemkundige situering.....	11
1.5	Besluit.....	14
1.5.1	Beantwoording onderzoeksvragen	14
1.5.2	Archeologische verwachting	15
1.5.3	Potentieel op kennisvermeerdering.....	15
1.5.4	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	16
1.5.5	Samenvatting	16
2	Lijst met figuren	17
3	Plannenlijst	17
4	Bibliografie	18

1 Bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

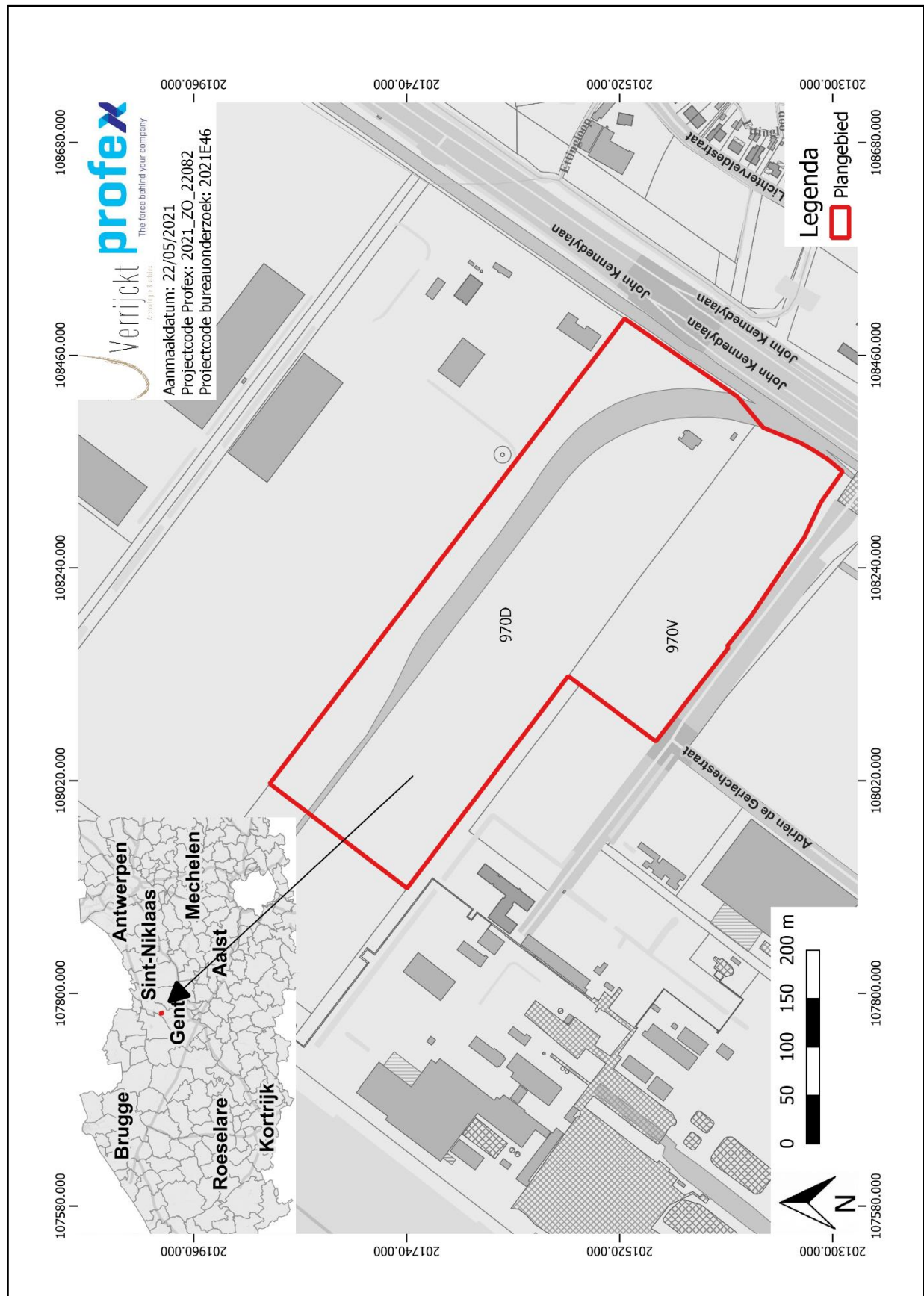
1.1.1 *Administratieve gegevens*

Projectcode J. Verrijckt		2021-285
Projectcode PROFEX		2021_ZO_22082
Projectcode Onroerend Erfgoed		2021E46
locatie	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Gent
	Deelgemeente	Desteldonk
	Straat	Energiesstraat
Kadastrale gegevens	Gemeente	Gent
	Afdeling	12 (Gent)
	Sectie	A
	Percelen	970D, 970V
Coördinaten	Noord	X: 108 016m Y: 201 881m
	Oost	X: 108 497m Y: 201 514m
	Zuid	X: 108 339m Y: 201 288m
	West	X: 108 055m Y: 201 475m
Oppervlakte plangebied		146.113,91 m²
Oppervlakte bodemingreep		32.726,75 m²
Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart¹

¹ AGIV 2019a

Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB)²

² AGIV 2019d

1.1.2 Onderzoeksopdracht

De aanleiding van het bureauonderzoek vormt de geplande bouw van een bedrijf aan de Energiestraat te Gent, bij het dorp Desteldonk. Dit bureauonderzoek is de eerste stap in het archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota in het kader van het Onroerendergoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerendergoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014.

Hierbij wordt een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Deze verwachting wordt tezamen met de geplande bodemingrepen bestudeerd. Op basis hiervan wordt beoordeeld of eventuele archeologische waarden verstoord worden én of dat er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of dat het plangebied kan worden vrijgegeven. Dit advies is bindend van zodra de archeologienota in akte is genomen is door het agentschap Onroerend Erfgoed.

Om een gedegen advies op te stellen dienen minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord te worden:

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.1.3 Juridisch kader

In het kader van het Onroerendergoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerendergoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaand aan de werken. Dit kan door behoud in situ, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of ex situ, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om in situ behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek. Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het

aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

Deze archeologienota dient in akte genomen te worden door het agentschap Onroerend Erfgoed en vervolgens bij de aanvraag gevoegd te worden. Van zodra de archeologienota bekrachtigd is, is deze bindend.

Binnen het plangebied wordt een nieuwbouw bedrijf gerealiseerd. Hierbij bedraagt de totale oppervlakte van het plangebied 146.112,91 m² en bedraagt de bodemingreep 32.726,75 m². Het plangebied is niet gelegen in een beschermde archeologische site of gebied waar geen archeologische waarden te verwachten zijn.³

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 5.000m² of meer. Hierdoor dient, volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, een archeologienota te worden toegevoegd aan de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen.

1.1.4 Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2019

1.2 Werkwijze en strategie

Hierbij wordt een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Deze verwachting wordt tezamen met de geplande bodemingrepen bestudeert. Op basis hiervan wordt beoordeeld of eventuele archeologische waarden verstoord worden én dat er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermt of onderzocht dienen te worden, of wordt het plangebied vrijgegeven.

Informatie over de geplande werken werd aangeleverd door de initiatiefnemer om een zo duidelijk mogelijk zicht te krijgen van de geplande werken en hun impact.

Om een beeld te kunnen creëren van de fysisch-geografische situatie en landschappelijke ligging, is er beroep gedaan op de gekende geografische, geologische en bodemkundige bronnen.

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto
- Tertiairgeologische kaart
- Quartairgeologische kaart
- Bodemkaart

Vervolgens wordt een historische en archeologische analyse van het plangebied uitgevoerd. Hierbij wordt zowel archeologische als historische vakliteratuur en het beschikbare historische en archeologische kaartmateriaal geraadpleegd. Dit historische kaartmateriaal kan een beeld geven van de evolutie van het landgebruik in en in de omgeving van het plangebied. Naast de gangbare historische kaarten is ook Cartesius geraadpleegd.⁴

Volgend archeologisch en historisch kaartmateriaal werd geconsulteerd:

- Topografische kaart 1938

Het kaartmateriaal in deze archeologienota werd opgesteld met QGIS, dit is een vrij en open source geografisch informatiesysteem.

Er werden geen externe specialisten betrokken bij dit onderzoek en geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

1.3 Aanleiding

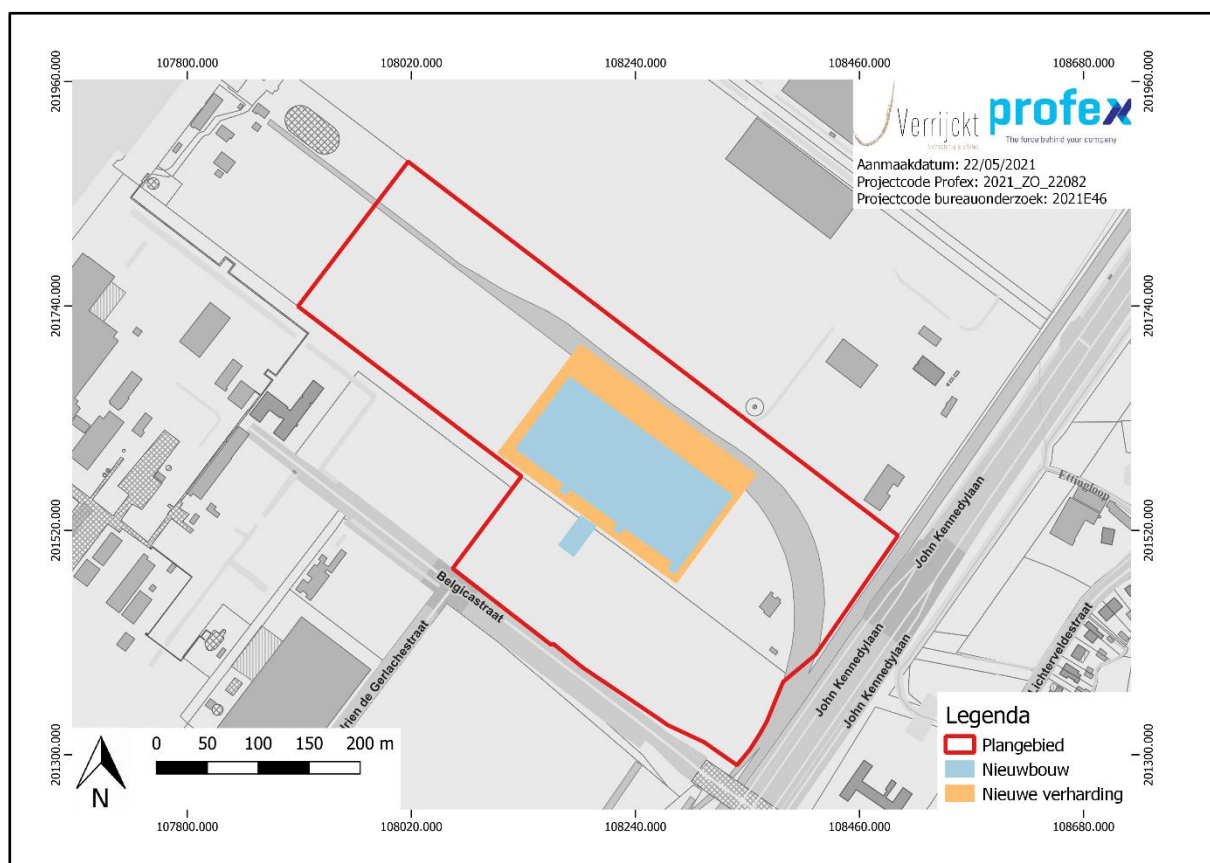
Huidige situatie en gekende verstoringen

Het zuidelijke perceel is volledig braakliggend en begroeid met gras. Het noordelijke perceel is op heden over het algemeen in gebruik als opslagplaats voor verschillende grondsoorten (vooral kool). Er is een voormalig treinspoor aanwezig dat in een boog van het zuiden tot naar het noorden toe loopt.

⁴ CARTESIUS 2021

Geplande werken en bodemingrepen

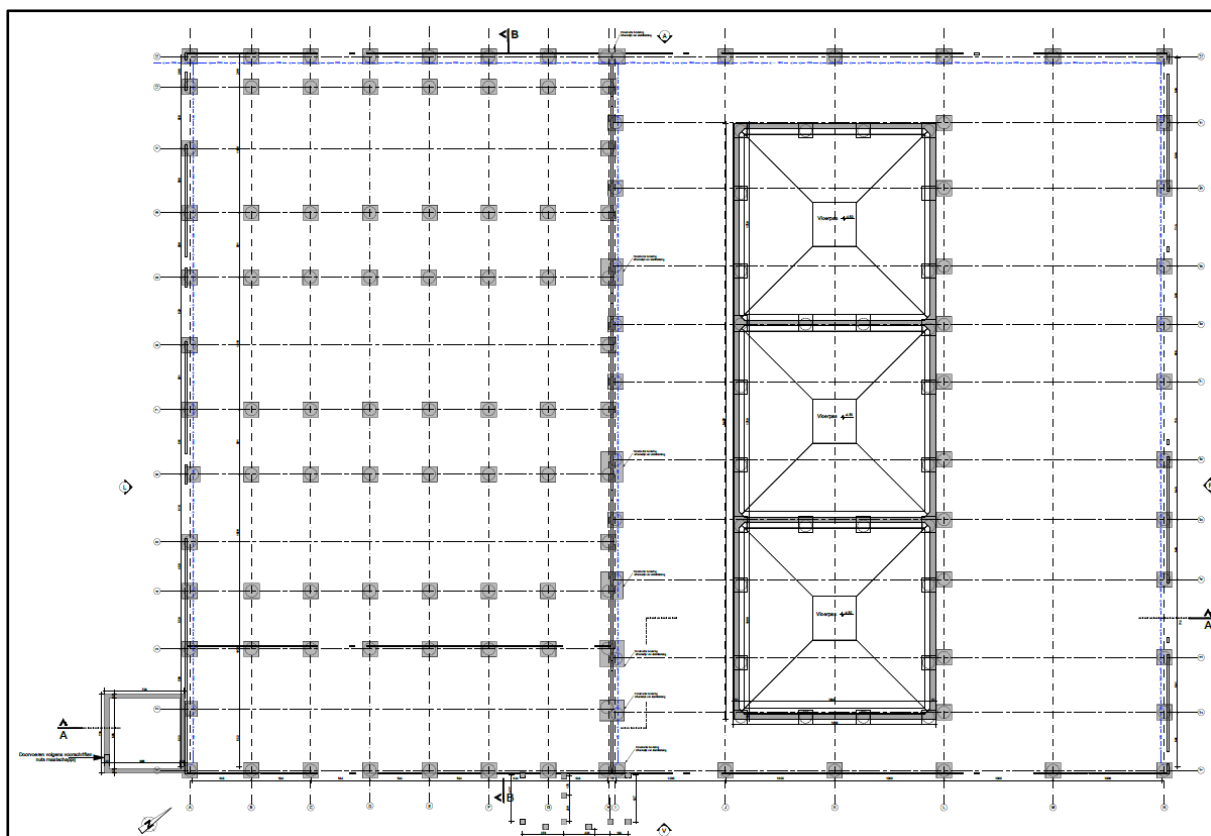
De opdrachtgever plant op het terrein de nieuwbouw van een bedrijf. Dit bedrijf wordt halverwege het terrein gebouwd en zal een oppervlakte hebben van 32.726,75 m². Er worden drie loodsen gebouwd van elk 5.940 m² (samen 17.820 m²). Onder elke loods komt een kelder met een vloerpas van 4,5 meter onder het maaiveld. Deze zijn aaneengesloten met gemene muren en zullen samen een oppervlakte hebben van 981 m². Achter elke loods komt een nieuwbouw hoogspanningscabine (56,25 m²). In het westen komen twee regenwateropslag tanks (2x1.367 m²). Rondom de gebouwen komt er nieuwe betonverharding met een oppervlakte van 12.004 m².

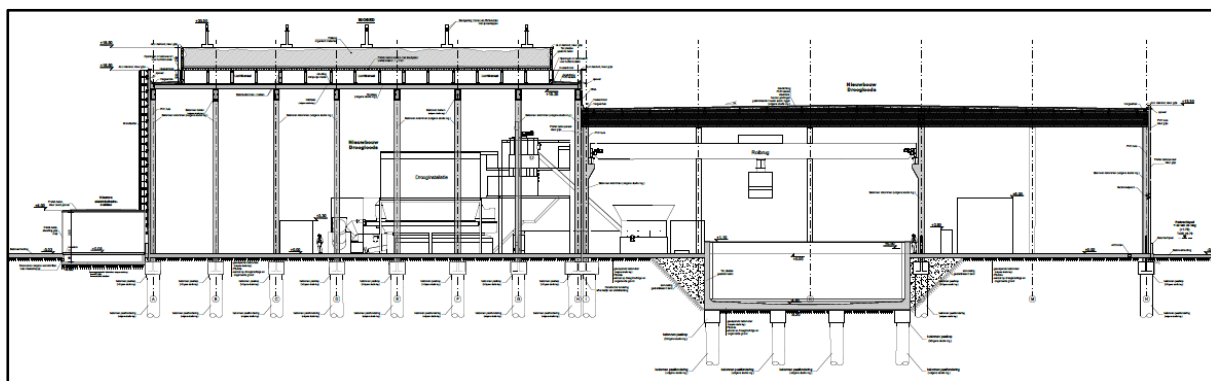
Figuur 3: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting⁵ op kadasterkaart (GRB)⁶

⁵ Plan opgemaakt door Profex op basis van plannen aangebracht door initiatiefnemer.

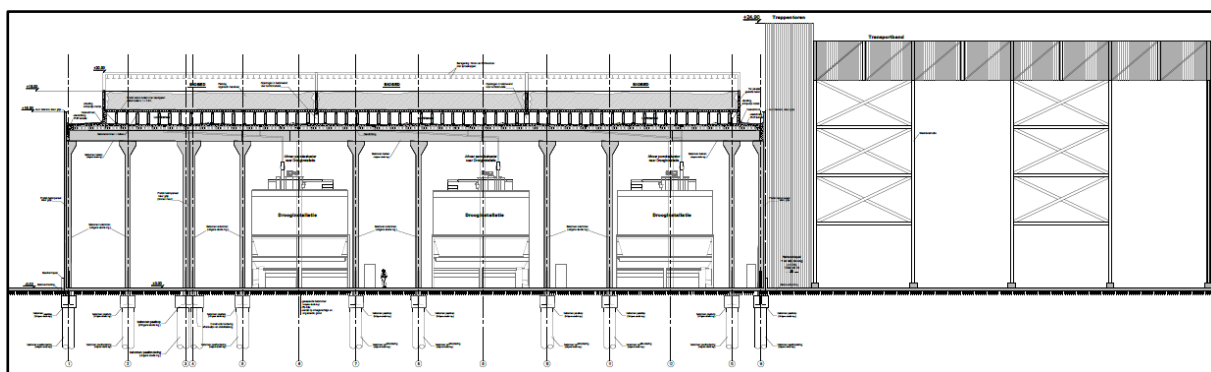
⁶ AGIV 2021d

Figuur 4: Funderingsplan nieuwbouw loodsen⁷

Figuur 5: Doorsnede nieuwbouw loodsen⁸

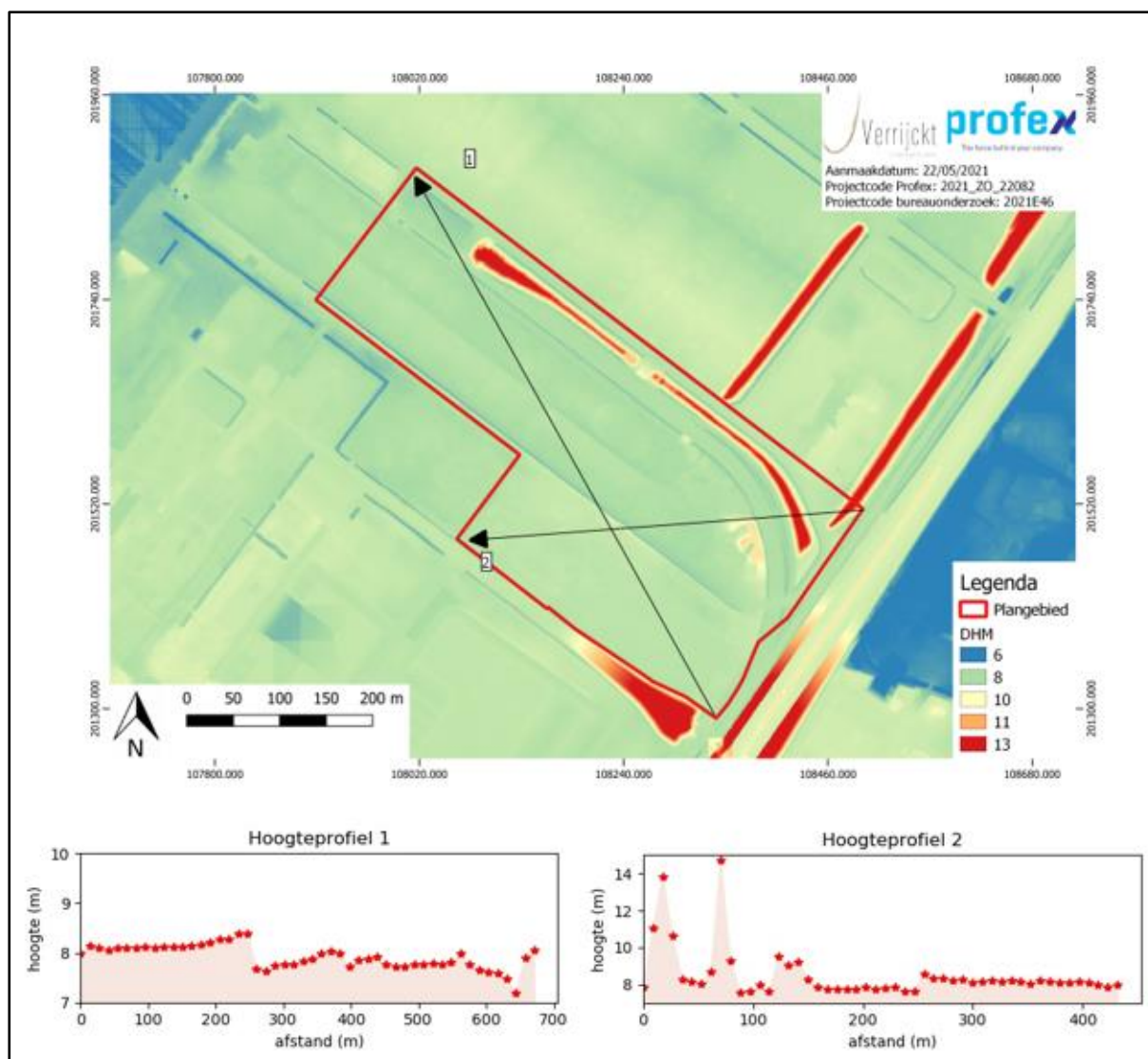

Figuur 6: Doorsnede nieuwbouw loodsen⁹

⁷ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

⁸ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

⁹ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

Figuur 8: Plangebied en hoogteprofielen op het DHM¹¹

1.4.3 Historische situering

Historisch gezien behoorde het terrein tot het dorp Desteldonk, deelgemeente van Gent.¹² In 1927 moest het een deel van haar grondgebied afstaan aan Gent en werd uiteindelijk gefusioneerd met Gent in 1965 in kader van de havenexpansie. Bij deze expansie werden verschillende regio's rond het Kanaal Gent-Terneuzen opgehoogd met slib. Het Kanaal Gent-Terneuzen werd reeds in de 19de eeuw gegraven en heeft verschillende extra uitgravingen en uitbreidingen gekend. De grootste is te dateren in de 1960's, wanneer het Kanaal verdubbelde in breedte en uitgediept: "Beide landen waren het eens over de verdubbeling van de kanaalbreedte - op Nederlands grondgebied tot 150 m. aan de waterspiegel en in België tot 200 m. -, de uitdieping van het kanaal over zijn ganse lengte tot 13,50 m., de aanleg van twee buitenvoorhavens en de bouw van een nieuwe zeesluis te Terneuzen. Deze sluis, die een lengte heeft van 290 m., een breedte van 40 m. en een diepte van 13,50 m. en toegankelijk is voor schepen tot 60.000 dwt., werd op 19 december 1968 ingehuldigd."¹³ Het uitgebaggerde slib wordt metersdik uitgestrooid op bepaalde omliggende regio's, waaronder de omgeving van het plangebied.

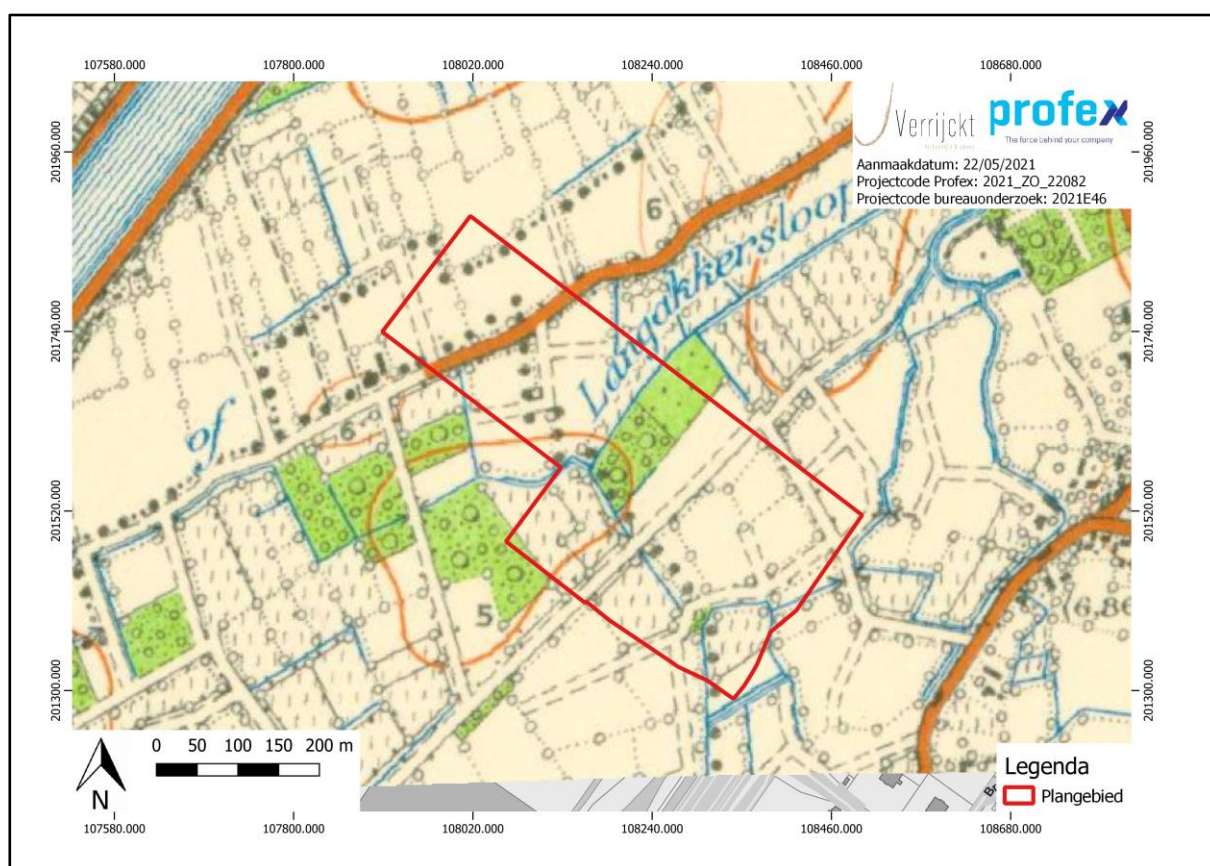
¹¹ AGIV 2021b

¹² Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Desteldonk [online] <https://id.efgoed.net/themas/14005> (Geraadpleegd op 22-05-2021)

¹³ https://www.dbnl.org/tekst/_nee003197101_01/_nee003197101_01_0035.php

Door BAAC werd in 2018 een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd op een onderzoeksgebied dat deels rond en op het plangebied ligt.¹⁴ Uit het landschappelijk bodemonderzoek bleek dat met zekerheid gezegd worden dat in de meeste van de boorkolommen absoluut geen sprake is van bewaarde, begraven bodems. Het werd bevestigd dat het terrein gedeeltelijk opgehoogd en/of verstoord is. Het ophogingspakket was minstens 2 meter dik. Er kan gesteld worden dat de teelaarde ter hoogte van bijna alle boorlocaties ontbreekt. De afgraving van de teelaarde vóór de ophoging van het terrein was hiermee voor bijna de volledige zone aantoonbaar.

De topografische kaart van 1938 toont het plangebied nog zoals het was vóór de ophoging. Op deze topografische kaart zijn de hoogtelijnen ook opgetekend. Deze tonen dat het plangebied in deze periode gelegen was tussen 4 en 5m, met een klein gedeelte in het centrale westen iets hoger dan 5m. Het plangebied lag in een regio die geïrrigeerd moest worden omdat het te moerassig was. De vele, duidelijk antropogeen aangelegde afwateringskanalen in de ruime omgeving getuigen daarvan. Doorheen het plangebied loopt de Langakkersloop. Een aantal wegen lopen doorheen het terrein, maar er is geen bebouwing te zien.

Figuur 9: Plangebied op topografische kaart 1938¹⁵

1.4.4 Geologische en bodemkundige situering

Twee DOV-boringen zijn gezet op het terrein, ter hoogte van de geplande werken. Deze tonen een onbekende laag aan die 2,5 tot 3 meter dik is. Hieronder zijn de boorrapporten van beide boringen meegegeven. Het originele loopvlak, vóór de ophoging, bevond zich op ca. 3 tot 5,25 m + TAW.

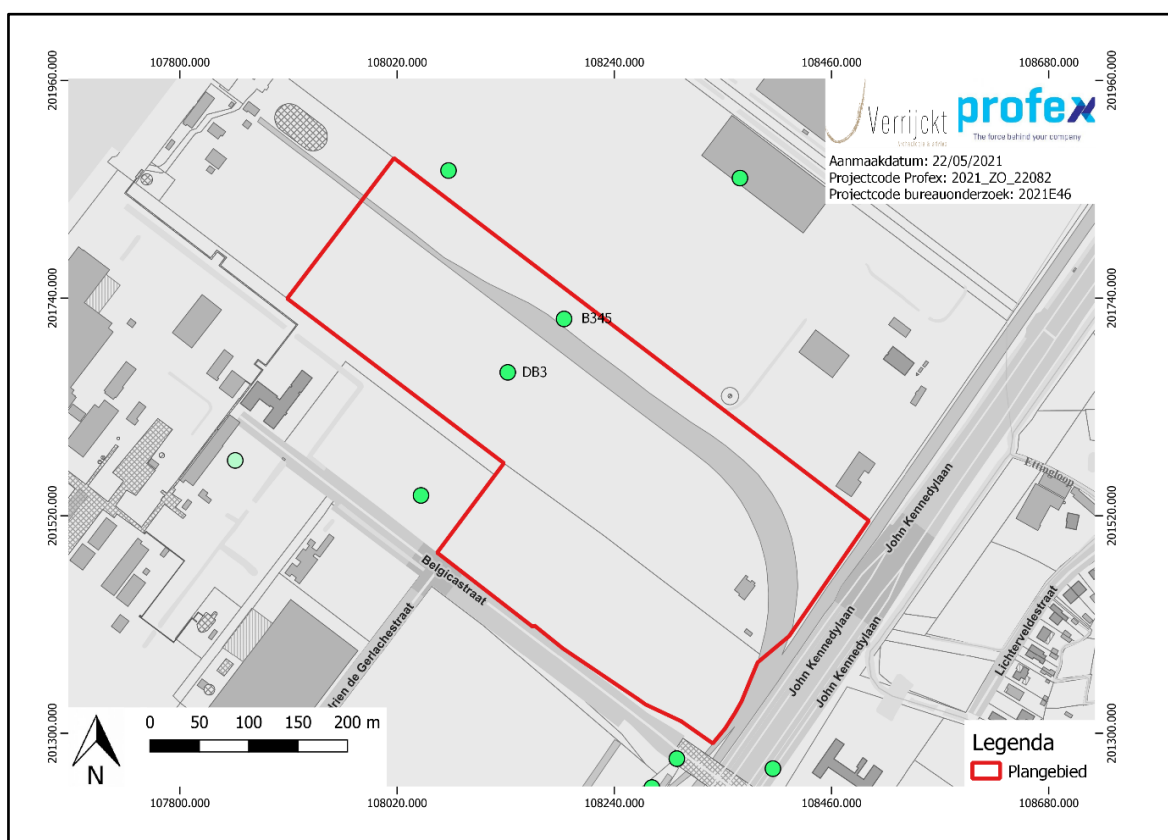
¹⁴ Vander Cruyssen M., Pawelczak P. & Cornelis L., 2018. Archeologienota, Gent Coal Terminal, BAAC Vlaanderen Rapport 808, Gent. <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/8302>

¹⁵ CARTESIUS

Proefnummer		Kb14d40e-B345	
X (mLambert)		108189.0	
Y (mLambert)		201719.0	
Z (mTAW)		201719.0	
Aanvangsdatum		01/01/1981	
Uitvoeringsmethode		Spoelboring	
Diepte (m)		0.00-16.00	
Water op (m)			
Gemeente		Gent (Oostakker)	
Uitvoerder		Smet-Dessel	
Quartaire stratigrafie		Betrouwbaarheid: goed	
Van (m)	Tot (m)	Beschrijving	Betrouwbaarheid
0.00	3.00	Onbekend	Goed
3.00	16.00	Weichseliaan, continentaal, fluviaal, periglaciaal, grof facies	twijfelachtig

Proefnummer		GEO-79/502-DB3	
X (mLambert)		108132.0	
Y (mLambert)		201665.0	
Z (mTAW)		7.75	
Aanvangsdatum		10/01/1980	
Uitvoeringsmethode		Meerdere technieken	
Diepte (m)		0.00-40.40	
Water op (m)		0.40 (7.35 mTAW)	

Gemeente		Gent	
Uitvoerder		GEOLAB	
Quartaire stratigrafie		Betrouwbaarheid: goed	
Van (m)	Tot (m)	Beschrijving	Betrouwbaarheid
0.00	2.50	Aanvulling, allerlei	Goed
2.50	8.60	Weichseliaan, continentaal, fluviaal, periglaciaal, grof facies	goed
8.60	14.00	Weichseliaan, continentaal, fluviaal, periglaciaal, fijn facies	Goed
14.00	18.80	Weichseliaan, continentaal, fluviaal, periglaciaal, grof facies	Goed
18.80	40.00	Tertiair	Goed

Figuur 10: Aanduiding DOV-boringen binnen plangebied op kadasterkaart (GRB)¹⁶

¹⁶ AGIV 2021d

1.5 Besluit

1.5.1 Beantwoording onderzoeksvragen

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?

In de jaren 1960 is het plangebied, samen met de omliggende regio, bedolven onder een metersdikke ophogingslaag. Voordat er opgehoogd werd, werd eerst de waardevolle teelaarde afgegraven. Daarvoor was het open gebied, met een heel aantal irrigatiekanaaltjes, wat aangeeft dat het om een drassig gebied ging. Doch het landschappelijk booronderzoek uitgevoerd door BAAC Vlaanderen (2018) deels binnen het plangebied en op naburige percelen heeft aangetoond dat er weinig kans is dat er nog intacte archeologische lagen aanwezig zijn onder de ophogingslaag.

- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Het uitgebaggerde slib bij de verbreding en uitdieping van het Kanaal Gent-Terneuzen werd op bepaalde regio's nabij het Kanaal metersdik gesmeten. Ter hoogte van het plangebied werd vóór de ophoging eerst de kostbare teelaarde weggegraven. Het landschappelijk booronderzoek van BAAC Vlaanderen (2018) toonde aan dat er geen sprake is van bewaarde, begraven bodems.

- Wat is de impact van de geplande werken?

De opdrachtgever plant op het terrein de nieuwbouw van een bedrijf. Dit bedrijf wordt halverwege het terrein opgebouwd en zal een oppervlakte hebben van 32.726,75 m². Er worden drie loodsën gebouwd van elk 5.940 m² (samen 17.820 m²). Onder elke loods komt een kelder met een vloer van 4,5 meter onder maaiveld. Deze zijn aaneengesloten met gemene muren en zullen samen een oppervlakte hebben van 981 m². Achter elke loods komt een nieuwbouw hoogspanningscabine (56,25 m²). In het westen komen twee regenwateropslag tanks (2x1.367 m²). De structuren worden op paalfunderingen geplaatst die lokaal de grond ingeboord worden. Rondom de gebouwen komt er nieuwe betonverharding met een oppervlakte van 12.004 m².

De meerderheid van de geplande werken gaan niet dieper dan de 2,5 à 3 meter dikke ophogingslaag. Slechts ter hoogte van de lokaal in te boren paalfunderingen en de kelder gaan deze dieper dan de ophogingslaag. De paalfunderingen zullen slechts zeer lokaal impact maken. De kelder zal over een oppervlakte van 981 m² impact hebben tot op een diepte van ca. 5 meter.

- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?

Verschillende bronnen hebben het bestaan van een ophogingslaag kunnen aanduiden. Deze ophogingslaag is tussen 2,5 en 3 meter dik. Daarnaast bleek dat de teelaarde op naburige percelen voor de ophoging werd verwijderd. De landschappelijke boringen gezet in 2018 door BAAC Vlaanderen op naburige percelen toonden aan dat er in de meeste van de boorkolommen absoluut geen sprake is van bewaarde, begraven bodems. Er kan bijgevolg gezegd worden dat er weinig tot geen archeologisch potentieel is in de ophogingslaag, maar ook daaronder is de kans op intacte archeologische niveaus eveneens niet hoog te noemen.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

Het landschappelijk booronderzoek van BAAC Vlaanderen in 2018 heeft aangetoond dat de ondergrond onder de ophoging reeds in grote mate werd aangetast en verstoord. Omdat deze

landschappelijke boringen werden gezet op naburige percelen en deels binnen het plangebied kan aangegeven worden dat dit ook het geval is voor de rest van het plangebied.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

De impact blijft grotendeels beperkt tot de ophogingslaag. Kenniswinst is in dit geval niet mogelijk. De kelder zal impact geven die wel dieper gaat. Maar omdat de ondergrond onder deze ophogingslaag naar grote waarschijnlijkheid ook zeer zwaar is aangetast, is verder archeologisch vervolgonderzoek niet nuttig. Daarnaast is de oppervlakte relatief klein in vergelijking met de volledige impact (3%) én met de oppervlakte van het volledige plangebied (0,6%). Hierdoor zou verder onderzoek weinig representatief zijn voor het volledige terrein.

1.5.2 Archeologische verwachting

Het plangebied ligt in de huidige gemeente Gent, deelgemeente Desteldonk. De directe omgeving van het terrein werd in de jaren '60 van de vorige eeuw in grote mate opgehoogd. Deze ophoging kon aangeduid worden aan de hand van een vergelijking van historische gegevens, cartografische bronnen, de DHM, DOV-boringen en een landschappelijk booronderzoek (BAAC Vlaanderen 2018). De ophogingslaag ter hoogte van het plangebied is minstens 2,5 à 3 meter dik (lokaal zelfs ettelijke meters meer).

Uit het landschappelijk bodemonderzoek bleek dat met zekerheid gezegd kan worden dat in de meeste van de boorkolommen absoluut geen sprake is van bewaarde, begraven bodems. Het werd bevestigd dat het terrein gedeeltelijk opgehoogd en/of verstoord is. Het ophogingspakket was minstens 2 meter dik. Er kan gesteld worden dat de teelaarde ter hoogte van bijna alle boorlocaties ontbreekt. De afgraving van de teelaarde vóór de ophoging van het terrein was hiermee voor bijna de volledige zone aantoonbaar.

De opdrachtgever plant op het terrein de nieuwbouw van een bedrijf. Dit bedrijf wordt halverwege het terrein opgebouwd en zal een oppervlakte hebben van 32.726,75 m². Er worden drie loods gebouwd van elk 5.940 m² (samen 17.820 m²). Onder elke loods komt een kelder met een vloer van 4,5 meter onder maaiveld. Deze zijn aaneengesloten met gemene muren en zullen samen een oppervlakte hebben van 981 m². Achter elke loods komt een nieuwbouw hoogspanningscabine (56,25 m²). In het westen komen twee regenwateropslag tanks (2x1.367 m²). De structuren worden op paalfunderingen geplaatst die lokaal de grond ingeboord worden. Rondom de gebouwen komt er nieuwe betonverharding met een oppervlakte van 12.004 m².

De meerderheid van de geplande werken gaan niet dieper dan de 2,5 à 3 meter dikke ophogingslaag. Slechts ter hoogte van de lokaal in te boren paalfunderingen en de kelder gaan deze dieper dan de ophogingslaag. De paalfunderingen zullen slechts zeer lokaal impact maken. De kelder zal over een oppervlakte van 981 m² impact hebben tot op een diepte van ca. 5 meter. Doordat echter uit het landschappelijk booronderzoek bleek dat er weinig kans is op intacte archeologische niveaus, die als gevolg van de ophoging in zeer grote mate verstoord zijn. Op basis van bovenstaande gegevens is er een lage archeologische verwachting op te stellen voor alle archeologische periodes.

1.5.3 Potentieel op kennisvermeerdering

Op basis van bovenstaande archeologische verwachting kan een potentieel op kennisvermeerdering geformuleerd worden. Door de kleine kans op intacte archeologische niveaus onder de minstens 2,5/3 meter dikke ophogingslaag is slechts een kleine kans op kennisvermeerdering.

1.5.4 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Na een uitgebreide bureaustudie waarbinnen historische, cartografische, geologische, geografische en bodemkundige bronnen werden onderzocht en teruggekoppeld aan het hedendaagse terreingebruik en de bouwplannen van de opdrachtgever, kan geconcludeerd worden dat tot op heden voldoende informatie gegenereerd is om de mogelijke impact van de geplande werken op een eventueel archeologisch vondsten- en sporenbestand aan te tonen.

De impact blijft grotendeels beperkt tot de ophogingslaag. Kenniswinst is in dit geval niet mogelijk. De kelder zal impact geven die wel dieper gaat. Maar omdat de ondergrond onder deze ophogingslaag naar grote waarschijnlijkheid ook zeer zwaar is aangetast, is verder archeologisch vervolgonderzoek niet nuttig. Daarnaast is de oppervlakte relatief klein in vergelijking met de volledige impact (3%) én met de oppervlakte van het volledige plangebied (0,6%). Hierdoor zou verder onderzoek weinig representatief zijn voor het volledige terrein.

Volgens bovenstaande kan gesteld worden dat er voldoende informatie aanwezig is over de eventuele aan- of afwezigheid van archeologische sites. Er is eveneens voldoende informatie aanwezig om te beoordelen dat eventuele archeologische sites voldoende kenniswinst opleveren. Gelet op de toekomstige bouwwerkzaamheden, de geringe impact én de lage kans op kenniswinst, is verder archeologisch onderzoek niet nuttig noch noodzakelijk.

1.5.5 Samenvatting

Naar aanleiding van een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen in de Energiestraat te Desteldonk, deelgemeente van Gent heeft J. Verrijckt bvba / Profex een archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt. De opdrachtgever plant op het terrein de nieuwbouw van een bedrijf.

Aan de hand van historische gegevens, cartografische bronnen, DHM's, DOV-boringen en een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd door BAAC Vlaanderen in 2018 kon een ophoging aangetoond worden van minstens 2,5/3 meter dik. Deze ophoging werd uitgevoerd in de jaren 1960's bij de uitdieping en verbreding van het Kanaal Gent-Terneuzen. Het slib dat hierbij werd uitgebaggerd werd op bepaalde delen, waaronder de regio van het plangebied, metersdik opgehoopt. Voorafgaandelijk aan deze ophoging werd eerst de waardevolle teelaarde afgegraven. Hierbij werd de ondergrond eveneens zwaar beschadigd. Dit kon allemaal aangeduid worden aan de hand van de landschappelijke boringen (BAAC Vlaanderen 2018). De kans op intacte archeologische waarden onder deze ophogingslaag werd als laag beschouwd. Omdat deze bevindingen van toepassing zijn op de naburige percelen alsook een deel van het plangebied, kan dit doorgetrokken worden naar het volledige plangebied.

Het overgrote deel van de geplande werken zal niet door de ophogingslaag dringen. Een klein gedeelte zal dit wel doen, maar door de lage archeologische verwachting zal vervolgonderzoek weinig tot geen extra kenniswinst opleveren. Bijgevolg werd er geen verder onderzoek aangeraden.

2 Lijst met figuren

Figuur 1: Plangebied op topografische kaart	2
Figuur 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB).....	3
Figuur 3: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting op kadasterkaart (GRB)	7
Figuur 4: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)	9
Figuur 5: Plangebied en hoogteprofielen op het DHM.....	10
Figuur 6: Plangebied op topografische kaart 1938	11
Figuur 7: Aanduiding DOV-boringen binnen plangebied op kadasterkaart (GRB)	13

3 Plannenlijst

Plannenlijst Energiestraat, Gent (Desteldonk)		Projectcode bureauonderzoek 2021E46
Plannummer	Figuur 1	
Type plan	Topografische kaart	
Onderwerp plan	Plangebied op topografische kaart.	
Aanmaakschaal	1:10.000	
Aanmaakwijze	Digitaal	
Datum	22/05/2021 (raadpleging)	
Plannummer	Figuur 2	
Type plan	Kadasterkaart	
Onderwerp plan	Plangebied op het GRB (kadasterkaart)	
Aanmaakschaal	1:250	
Aanmaakwijze	Digitaal	
Datum	22/05/2021 (raadpleging)	
Plannummer	Figuur 3	
Type plan	Orthofoto	
Onderwerp plan	Plangebied en toekomstige inplanting op orthofoto	
Aanmaakschaal	1:2.000	
Aanmaakwijze	Digitaal	
Datum	22/05/2021 (raadpleging)	
Plannummer	Figuur 7	
Type plan	Digitaal Hoogtemodel	
Onderwerp plan	Plangebied op DHM Vlaanderen	
Aanmaakschaal	Onbekend	
Aanmaakwijze	Digitaal	
Datum	22/05/2021 (raadpleging)	
Plannummer	Figuur 8	
Type plan	Kadasterkaart	
Onderwerp plan	Plangebied op DHM met hoogteprofiellocaties	
Aanmaakschaal	1:250	
Aanmaakwijze	Digitaal	
Datum	22/05/2021 (raadpleging)	

4 Bibliografie

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2016. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 2.0)*, Brussel.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2017. Geoportaal. Available at: <https://geo.onroerenderfgoed.be>.

AGIV, 2021a. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2021b. AGENTSCHAP GEOGRAFIE INFORMATIE VLAANDEREN: Digitaal Hoogte Model.

AGIV, 2021c. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Bodemerosiekaart. Available at: <http://www.geopunt.be>.

AGIV, 2021d. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Grootschalig Referentiebestand (GRB).

AGIV, 2021e. AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.

BEYAERT, M. et al., 2006. *België in kaart. De evolutie van het landschap in drie eeuwen cartografie*, Brussel: Uitgeverij Lannoo.

CAI, 2021. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroerenderfgoed.be/>.

CARTESIUS, 2021. Cartesius. Available at: www.cartesius.be.

DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. Geomorfologische kaart van België 1:50000. Kaartblad Oostende, Leuven.

DOV VLAANDEREN, 2021a. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

DOV VLAANDEREN, 2021b. Databank Ondergrond Vlaanderen, Neogeen/paleogeen (Tertiair). Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

DOV VLAANDEREN, 2021c. Databank Ondergrond Vlaanderen, Quartair. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.

GEOPUNT, 2021a. GEOPUNT VLAANDEREN.

GEOPUNT, 2021b. GEOPUNT VLAANDEREN: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca1840). Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2021c. GEOPUNT VLAANDEREN: Ferrariskaart (1777). Available at: <http://www.geopunt.be>.

GEOPUNT, 2021d. GEOPUNT VLAANDEREN: Kaart Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be> [Accessed August 2, 2016].

- GEOPUNT, 2021e. GEOPUNT VLAANDEREN: Popp-kaart Vlaanderen (1842-1879). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2021f. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845). Available at: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.
- GEOPUNT, 2021g. Toelichting: Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/93795cd6-66d3-4310-83b2-5443adfee403>.
- GULLENTOPS F., PAULISSEN E. EN VANDENBERGHE N. (1996) Toelichtingen bij de Geologische kaart van België – Vlaams Gewest, Kaartblad 14
- IOE, 2021. Inventaris Onroerend Erfgoed. Available at: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>.
- KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË, 2016. Toelichting: Ferraris (kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden). Available at: http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html.
- DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. *Geomorfologische kaart van België 1:50000. Kaartblad Oostende*, Leuven.
- Vander Cruyssen M., Pawełczak P. & Cornelis L., 2018. Archeologienota, Gent Coal Terminal, BAAC Vlaanderen Rapport 808, Gent.